

העלון יוצא ליליו נשמת
מזיאנה נג'מה בת
חנינה לבית זאן ע"ה,
ובעלה מקיקץ
כצאני בר רחל ע"ה

בית נאמן

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב. **בשעה 22:00**

מוציא שבת פרשת "נשא", י"ג סיון התשע"ח

נושאי השיעור:

- א. שירי אמונה וביטחון. ב. שנים עשר ימים מר"ח סיון שלא אומרים בהם תחנון. ג. סדר הקריאה בתורה בפרשת נשא.
- ד. לשאת כפים במשך כל ימי השבוע. ה. דינים ורמזים בברכת כהנים. ו. שכח לפני שבת לכבות את האור במקרה.
- ז. ניצוץ אמונה הולך וגדל לאור גדול.

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

שיר שספוג באמונה ובטחון בה'

א. שבוע טוב. עכשיו שמענו שיר של רבי אשר מזרחי ז"ל, ספוג אמונה ובטחון, "יה אל עזור עם נאמן" (מעדני מלך עמוד 32). וצריך להסביר מלה אחת שם: "וגם חטאו ישן נושן", מה הכוונה? יש חק ידוע בעולם "חק ההתיישנות", שעבירה שעברו עליה שבע שנים כמאן דליתא, אז הפייטן משתמש בחק הזה ואומר שחטאו של עם ישראל ישן נושן. **רבי יהונתן אייבשיץ** (יערות דבש ח"א דרוש י) כותב שכל העונש של הגלות הארוכה הזאת היא בגלל עבודה זרה. וזה לא כמו שאומרת הגמרא (ביומא ט' ע"ב. ועוד). אבל איך יכול להיות? הרי בבית שני לא עבדו עבודה זרה. והוא מסביר, שבבית ראשון חטאו בעבודה זרה ונגזר עליהם הרבה מאד, אבל כיון שאם היו מקבלים את העונש הארוך הזה היו עלולים להתבולל באומות, לכן הקב"ה דחה את העונש לבית שני. אבל כולנו סובלים בגלל עבודה זרה. ועל זה טוען המשורר, "וגם חטאו ישן נושן", ומספיק להם! רבי אשר מזרחי אומר דברים של טעם, ואם היו כולם שרים את זה, במקום השטויות של היום היה הרבה יותר טוב.

שנים עשר ימים שלא אומרים תחנון

ב. היום גמרנו שנים עשר ימים מחודש סיון, וממחר מתחילים לומר וידוי כרגיל. איך הסדר של זה? חמשה ימים לפני החג, חמשה ימים אחר החג, ובאמצע יומיים של החג, יום ראשון זה של ארץ ישראל ויום שני זה יום טוב של גלויות. פעם היה בתוספת חכם גדול **רבי שמעון גז ע"ה**, שהיה דרשן בחסד ויכול

לדבר שעות רק בדברי תורה², והוא אמר שזה רמז לשני הלוחות ועשרת הדברות, באמצע שני הלוחות ועשרת הדברות חמשה מכאן וחמשה מכאן. אבל לכאורה מה אכפת לנו מחוץ לארץ? הרי הם עושים את זה משום ספיקא דיומא. והתירוץ לזה, כי

2. הוא היה נותן גם שיעור בגמרא, ופעם אחת נכחתי שם, והוא מבאר את הגמרא בצורה כ"כ מתוקה ופשוטה, שאתה נהנה מכל מלה. לפעמים היה אומר חידושים משלו, ובמקום לומר "אני חידשתי" היה אומר "חכם אשכנזי אמר". בהתחלה לא ידעו מי החכם האשכנזי הזה, ואח"כ הבינו שזה הוא בעצמו, אז שאלו אותו: למה הרב קורא לעצמו אשכנזי? אמר להם: בגלל שהשיעור שלי ג'ינג'י כמו אשכנזים (ולא היה לו זקן)... אני זוכר שהיו לו שלש מחברות ענקיות ואולי יותר (הן נקראות "דפת"ו, וגודל כל אחת כמו גודל של גמרא), שמלאות חידושים על כל גדותיהם. אבל חבל שלא זכה להעמיד בני תלמידי חכמים, כי לא הוציאו מחידושי כלום, חוץ מפירושו על ההגדה שרובו דברים פשוטים מאד. **רבי דוד בן בארון ע"ה** היה רב ראשי לתוניסיה, ורק אחרי ששים שנה התעוררו להוציא כתבי יד שלו (ויש לו בן או בת). אבל אלו חידושים שכתב בילדותו כשלמד אצל **רבי שלמה דאנה ע"ה** (מחבר שלמי תודה), והם אינם מעידים אפילו על אחד ממאה מהרמה שלו, כי הוא היה אב בית דין, והחקירות שהיה חוקר בעלי דינים היו מיוחדות במינן, כי הם והעורכי דינים שלהם מסתירים ומשקרים ומזייפים "שפתותיכם דברו שקר אלו עורכי הדיין" (שבת קל"ט ע"א. והסימן "קטל" שהם קוטלים את האמת), והוא היה מוציא בלעם מפיהם, ממציא להם שאלה ומפיל אותם בפח. **אבא ע"ה** אומר שהוא היה על ידו בבית הדין ולמד ממנו איך לחקור את העדים. אם הייתי בזמן שהיה החכם הזה חוקר בבית הדין, הייתי רושם את החקירות האלה למזכרת. **צריך ללמוד שכלל אדם בעולם יש סגולות מיוחדות שלו, ואף אחד לא דומה לשני בזה.** ולא רק בחשיבה, אלא גם בשרטוטים של האצבעות. בהתחלה היו נותנים לבני אדם לחתום כדי לתפוס גנבים, אבל איך יכולים להכיר מתוך שבעה מליארד בני אדם (ועוד מעט שמונה מליארד)? אלא עשו שטה חדשה לחלק את השרטוטים של האצבעות, זה שייך למשולשים וזה שייך לעגולים וזה שייך למרובעים, ותופסים את הגנבים ככה. לכן לכל אחד יש מה שמויחד לו, ואם אתה רוצה לדבר על בן אדם, עליך לחפש את הנקודות הטובות שלו. אבל מה שנשאר ממנו זה חידושים פירושים ממש. ואני זוכר דבר אחד, ששמעתי בשם **רבי חיים אצוודי** שהיה מזכיר שלו בבית הדין, ואח"כ עלה לארץ ישראל בפתח תקוה ואומר חידושים משמו. ואמר ככה: **למה כתוב ברות "אלכה נא השדה ואלקטה בשבלים"** (ב' ב'), הרי לכאורה הבי"ת מיותרת ומספיק לומר ואלקטה שבלים. אלא זה רמז לדברי המשנה (פאה פ"ו מ"ה) שני שבולים לקט ושלושה אינם לקט, כלומר יותר משני שבולים זה כבר לבעל הבית, כי אי אפשר שעני יקח הכל ויאמר שזה לקט, ולכן כתוב "ואלקטה בשבלים" - ב' שבלים. ועוד כמה דברים בודדים ממנו.

עיצוב גרפי: תא"ל 050-2738858

הדלקת נרות	מוצי"ש	ר"ת
19:05	20:22	20:59
19:22	20:25	20:56
19:13	20:26	20:57
19:20	20:22	20:54

לקבלת העלון: bait.neheman@gmail.com

כל הזכויות שמורות ל"ע"ו
מסן ארץ צדיקים
של"מ מוסדות
חכמת רחמי ברכיה

עורכים: הר"ג אביחי טענדן, שלום דרעי, משה דאדא שליט"א
עריכה וביקורת: הר"ג רבי אלעד עידאן שליט"א

כן. אבל זה לא מספיק להם שמרן פסק ככה, כי התוניסאים נהגו אחרת בזה. לכן הבאתי להם **מספר "הגאון החסיד מוילנא"** שכתב רבי בצלאל לנדוי, ומביא בו כל מיני עניינים מהגר"א, ושם (עמ' ק"ז) כתוב **שהגר"א אומר: אם היה ביכולתי להסתובב בכל העולם, ולשכנע את האשכנזים שיסאו כפיהם כל יום, הייתי עושה את זה.** איזו שמחה גדולה! ואם הגר"א רוצה לשכנע את האשכנזים בזה, אז לנו הספרדים לא מספיק מרן והבן איש חי?! והם קיבלו את זה, ומאז נושאים כפיהם כל יום.⁶

איך נוותר על ברכה מהקב"ה?!

ה. ולא רק זה, אלא פעם הרב שטיינמן ע"ה נסע לחוץ לארץ, והוא אשכנזי והאשכנזים לא נושאים כפים כל יום בחוץ לארץ, כי רק בארץ ישראל כולם נוהגים ככה, אמר לאנשים שלו: "אני רוצה להתפלל כל יום עם הספרדים", התפלאו: וכי הרב נעשה ספרדי?! מה קרה?! "שטיינמן" לא יכול להיות ספרדי (שטיי-מן פירושו אדם אבן, כלומר אדם חזק כמו אבן). אולי הרב מתכוין על "נוסח ספרד" של החסידים? אמר להם: אני רוצה להתפלל עם הספרדים עדות המזרח, כי הם עושים נשיאות כפים כל יום, והרי כל הברכות שלנו הם של בשר ודם, ואילו זו ברכה מפי הקב"ה. איך נוותר עליה?! לכן אני רוצה להתפלל עם הספרדים. הרב שטיינמן היה חכם נדיר מאד, כי היה מחבב את הספרדים.⁷ אמנם היום יש שיטה של שני עולמות הספרדים והאשכנזים, ובדרך כלל הספרדים מורידים את הראש, והאשכנזים אומרים את שלהם. **אבל יגיע הזמן שכולם יהיו שוים**, האשכנזים יאמרו לספרדים: אנחנו יודעים שיש לכם פוסקים משלכם, והספרדים יאמרו לאשכנזים: אנחנו יודעים שיש לכם פוסקים משלכם. ואם אפשר אז באים אחד לקראת השני ושניהם הולכים באותה מדה, ומצאנו הלכות כאלה.⁸ אבל בדבר הזה, ראוי

6. פעם אחת הייתי שם ושכחתי ממנהג תונס, אז אמרתי לעשות נשיאות כפים, ואמר לי: מה אתה אומר? אנחנו לא עושים רק בשבת ויום טוב. אבל בסוף שמעו לקולי ועשו נשיאות כפים. ואח"כ שאלו אותי על זה, וסיפרתי להם על הגר"א.

7. אמנם יש כאלה שמעריכים את הספרדים, אבל הוא היה אוהב אותם. בהלוייה של הרב עובדיה ע"ה הוא ליווה אותו באוטו (והוא מבוגר יותר מהרב עובדיה ע"ה), שאלו אותו: למה הרב כ"כ טורח? ענה: "אני מלווה את התורה". התורה כולה נמצאת במוחו של הרב, וכשהוא עוזב את העולם אני מלווה אותו. לכן הלך אחריו כמה פסיעות וחזר לביתו. מישהו סיפר לי שפעם בא אליו אחד שהיה מטפל בחולים וכדו' וגר ברעננה, והרב ביקש ממנו שיפתח שם כולל לספרדים. הוא הסכים. אחרי כמה חודשים, חזר ואמר לו: הרב, אני לא יכול להחזיק את זה, גם מרפאה וגם לעזור לאנשים וגם כולל, מאיפה אביא את הכסף לכלל זה? אמר לו: כמה עולה לך לכלכל את עשרת האברכים שנמצאים בכולל? אמר לו: זה יוצא לי כל חודש חמשת אלפים וחמש מאות יורו (בזמנו היורו היה למעלה למעלה). **הרב הסתובב והוציא מהמגירה את הסכום הזה, ונתן לו.** שאל אותו: מה יהיה בחודש הבא? אמר לו הרב: **כל חודש תבוא ואתן לך את הסכום הזה.** ככה היה במשך שנה וחצי. עשיתי חשבון, ויוצא שנתן לו תשעים ותשעה אלף יורו במשך שמונה עשר חודשים! אח"כ אמר לו: מעכשיו תזרום לבד. בהמשך עשה "דינר" בשביל הכולל, והרב הסכים להגיע ולדבר שם. הרב בן תשעים ושבע הולך לדבר על כולל של ספרדים בעיר אחרת, כי היה אדם כ"כ מיוחד, והלואי היינו כולנו ככה. צריך להפסיק את כל השגעונות האלה, זה תוניסאי וזה מרוקאי וזה אשכנזי, והרי אנחנו אומרים בתפלה "ה' אלקיכם אמת", אמת ראשי תיבות אשכנזי מרוקאי תוניסאי, על מה אתם רבים? אף אחד לא יודע את הסיבה לזה, אלא כל אחד אומר "אני ואפסי עוד" (ישעיה מ"ז), וכל העולם כולו אפס. אבל מסכנים האנשים האלה.

8. למשל **מלח צריך** בישול "כבשרא דתורא" ולכן מותר לתתו בתוך כלי ראשון אחר שהעבירוהו מעל האש, ולפי דעה אחת אסור לשים אותו בתוך מרק חם בשבת, כי אתה מבשל אותו בזה (שלחן ערוך סי' ש"ח ס"ט). והאשכנזים מחמירים אפילו בכלי שני. אבל כתבו שבימינו המלח המזוקק הוא כבר מבושל, ולכן לכל הדעות אפשר

המגן אברהם (ריש סימן תצ"ד) שואל: **למה אנחנו עושים שבועות ביום חמישים לספירת העומר?** הרי התורה ניתנה ביום חמישים ואחד לספירה, כי יצאנו ממצרים ביום חמישי והתורה ניתנה בשבת. ומביא תירוץ בשם הרמ"ע מפאנו (עשרה מאמרות מאמר חקור דין ח"ב פרק ט"ו), **שהכתוב בא לרמוז ליום טוב שני של גלויות**, שגם שבעה בסיון הוא יום קדוש. ולכן אנחנו עושים יומיים באמצע, וחמשה מכאן וחמשה מכאן. אבל רבי שאול כהן (נתיב מצוותיך דף י"ד ע"ב, ובגד"מ עמ' ו') מתרץ פשוט על הקושיא הזאת. (וגם על הקושיא הראשונה של המג"א שם: איך אנחנו קוראים ליום זה "יום מתן תורתנו" ע"ש), שלכן לא אומרים "יום מתן תורתנו" אלא "זמן", והכוונה שזה הזמן בערך זו התקופה של מתן תורה (ע"ש שהאר"ך בזה). וכיוון לדבריו הרב תורה תמימה (סוף פרשת משפטים, פרק כ"ד אות ל"ה). וראיה לזה, ממה שאומרים בשביעי של פסח "זמן חרותנו", וכי בשביעי של פסח השתחררנו ממצרים?! הרי השתחררנו בחג ראשון של פסח שאז כתוב "ובני ישראל יוצאים ביד רמה" (שמות י"ד ח'), **אלא "זמן" כאן פירושו תקופה** (וע"ע מגדולי ישראל ח"א עמוד שני"ב).

הכהן קורא כמעט את כל הפרשה

ג. היום קראנו את הפרשה הכי ארוכה בתורה "נשא". **ויש נוהגים שהכהן קורא כמעט את כל הפרשה... עד "ואני אברכם"**. פעם חשבתי שהמנהג הזה רק בתונס, כי שם לא היו עולים לדוכן כל יום, ולכן כאשר הזדמן בפרשת נשא שהכהן עולה ראשון, אז קורא עד ברכת כהנים³. ואילו במקומות אחרים שעושים נשיאות כפים כל יום, לא צריכים את הכהן הזה, כי הוא בעצמו כבר עשה נשיאות כפים בשחרית. אבל אח"כ ראיתי שזה לא נכון, כי בספר ארץ חיים סתהון (או"ח סי' קל"ח ס"א) כותב שככה נהגו בכמה קהלות בארץ ישראל [וכן מנהג מצרים וחלב], שאע"פ שהיו נושאים כפים כל יום, בכל זאת נהגו שהכהן יקרא בתורה ויאמר "יברכך ה' וישמרך". ולכן גם כאן נהוג ככה. אח"כ קוראים "ויהי ביום כלות משה" (במדבר פרק ז'), ומחלקים את זה ללוי ושלישי וכו' כרגיל⁴. **ואם אין כהן בבית הכנסת, אז החלוקה כמו שכתוב בחומשים.**

צריך לשאת כפים כל יום כמנהג ארץ ישראל

ד. אבל חשוב לשאת כפים בכל יום כמו מנהג ארץ ישראל, ככה כותב מרן בבית יוסף (סי' קכ"ח), וככה כותב הבן איש חי (ש"א פרשת תצוה אות ד'), ובכל המקומות נהוג ככה. אמנם האשכנזים בחו"ל לא נוהגים ככה⁵. ואמרנו שבתונס נהגו כמו האשכנזים בזה, אבל **אבא ע"ה** הנהיג בישיבה שלו לשאת כפים כל יום, כמו שכתבו מרן והבן איש חי. פעם היתה קהילה שלנו בחוץ לארץ, ושאלו: האם אפשר לנו לנהוג כמו הבן איש חי ולשאת כפים כל יום? אמרתי להם:

3. בתונס היו כמה דברים שעושים כמו האשכנזים. ויותר מזה, בספר משכנות הרועים (מערכת הגימ"ל אות ו') כתב דבר חידוש, שאם הרמ"א כותב "וכן עיקר" או "וכן ראוי להורות", הלכה כדבריו נגד מרן (עיי' בהלכה למשה מערכת הוא"ו). מה החלום הזה? הרי הרמ"א אומר את זה לאשכנזים ולא לספרדים, אלא שהיתה להם שיטה כזאת. אבל לאט לאט הבינו שיש כבוד לכולם, הספרדים יעמדו על עמדם והאשכנזים יעמדו על עמדם, וצריכים להיות ככה.

4. יש דבר מענין מאד בקטע של "ויהי ביום כלות משה", **שיש שם שמונים ותשעה פסוקים בדיקו**, וזה בנימטריא "חנוכה", כי קוראים את זה בימי החנוכה.

5. למה? הרמ"א (סימן קכ"ח סעיף מ"ד) מצא הסבר לזה, כי **בזמן ברכת כהנים צריך להיות בשמחה**, וכיון שכל השבוע כולו עייפים וטרודים ועסוקים מאד, ובמיוחד אצל האשכנזים שהיו גרים בגטו, וכל הפרנסה שלהם היתה עם הגוים, אז לפעמים צריך לצאת מחוץ לגטו ומפחדים שלא ייהרגו ע"י הנוצרים, וממילא אין להם שמחה במשך השבוע. רק בשבת ויום טוב.

שגם האשכנזים בחו"ל ינהגו כמו הספרדים, שעושים נשיאות כפים כל יום.

הברכות באות לאט לאט

1. מספר התיבות בברכת כהנים יש בהם רמזים גדולים מאד. ויש ספר שלם שכתב חכם מגבעת שמואל, וכולו פירושים ורמזים על זה. אבל נאמר דברים הכי פשוטים בזה. הברכות לא באים בבת אחת אלא לאט לאט, "ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך" (דברים כ"ח ב'), כי הם באות לאט לאט. ולכן "ברכך ה' וישמרך" - שלש מלים, אח"כ מתקדמים "יאר ה' פניו אליך ויחנך" - חמש מלים, אח"כ מתקדמים עוד "ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום" - שבע מלים. ביחד חמש עשרה מלים. וסימניך "וצונו לברך את עמו ישראל באהבה", המלה "באהבה" עולה חמש עשרה. אבל לא רק במלים אלא גם באותיות: "יברכך ה' וישמרך - חמש עשרה אותיות, יאר ה' פניו אליך ויחנך" - עשרים אותיות, "ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום" - עשרים וחמש אותיות. וזה ג"כ חשבון סימטרי.

החזן רק מקריא לכהנים

2. בברכת כהנים כתוב בכמה סידורים: "וישמרך" מצד ימין, "ויחנך" מצד שמאל. פעם רבי משה לוי ע"ה היה חזן, וכשהיו כהנים בברכת כהנים היה ג"כ עושה ככה. רבי צמח שיבדל לחיים אמר לו: החזן עושה ככה רק כאשר אין כהנים בבית הכנסת, אבל אם יש שם כהנים הם עושים במקומך את זה. ויש להם כלל שכל מלה שמסתיימת בכ"ף סופית שהיא לנוכח כמו יברכך וישמרך, הם הופכים פניהם ימין שמאל ואמצע, וכן במלה האחרונה "שלום". וסימניך יש"א (זה כלל שהרבה כהנים לא יודעים עד שמסתכלים בסידור). וככה הדין בזה, שאם אין כהנים והחזן אומר "ברכנו בברכה המשולשת", אז צריך לעשות ימין ושמאל, אבל אם יש כהנים הרי הם עושים כבר את זה, ובשביל

לשים אותו בתבשיל חם כמו הספרדים, אפילו בכלי ראשון אחרי שהורדת אותו מעל האש. או למשל האשכנזים נהגו שאחרי גבינה מחכים שש עשות כדי לאכול בשר, כמו גבינה אחרי בשר. ואפילו שמדין הגמרא (חולין ק"ה ע"א) זה מותר. מהר"ם מרוטנברג (בתשובותיו דפוס פראג סי' תרט"ו) כותב: ראיתי אנשים שמחמירים בזה, והתפלאתי ואמרתי שזו מינות, כי זה נגד דין הגמרא שמוותר לאכול בשר אחרי גבינה מיד. עד שפעם אחת ראיתי שהגבינה נכנסה בין השיניים, ומאז התחלתי להחמיר בזה. הבן איש חי (ש"ב פרשת שלח לך את ט"ו) כותב, שהם נהגו בבבל שאם הגבינה יצאה מבית חרושת לפני חודש אז מחכים שעה, ואם יצאה לפני חודשיים מחכים שעתיים, לפני שלושה חודשים מחכים שלוש עשות, ששה חודשים מחכים שש עשות, ותו לא. אי אפשר להחמיר יותר מהאשכנזים... אבל היום גם האשכנזים חזרו בהם מזה, כי זה היה דוקא בגבינות של פעם שהיו יבשות (ולפעמים היו בהם גם תולעים. ויש שאוכלים אותם ואומרים שזה מותר כי עוד לא פירשו), אבל היום כל הגבינות רכות וחלקות, ואין שום בעיה בזה. וככה עוד כמה דברים שבאים אחד לקראת השני בהלכה.

9. היום אנשים חושבים שאם יקחו רב ויאמרו עליו סיפורים ופולפולים, וכל חודש יעשו חוברת עם התמונה שלו בכל הצורות שבעולם, בזה יעשו לו טובה. אבל באמת עושים לו רעה מזה. בעלון "בית נאמן" גליון המאה עשו רעש גדול, והביאו את כל הרבנים שם, אחד אומר ימין ואחד אומר שמאל ואחד אומר: אנחנו לא מסכימים איתו בכל רק בזה. אבל לא צריך את זה, שיחלקו עלי מה אכפת לי?! אני מרשה להם. ולא רק זה, אלא מכאן ולהבא כל מי שיכתוב עלי השגות, יהיה בטוח שלא יקבל תשובות. אין לי כח לדברים האלה, כל פעם אני מקבל מאה השגות של טעות שאין בהם ממש, "תמהנהו מרעות תשש כוחנו מצרות", תשש ראשי תיבות תשובות של טעות. אם יש לך קושיא תודה רבה, ואם יש לך תירוץ עוד יותר טוב, אבל רק תעזבו אותי מהיסורין שלכם. לא הן ולא שכרן.

מה אתה צריך לחזור אחריהם?! הרי אתה בסה"כ כמו תוכי שאומר את מלות הברכה והם המברכים העיקריים. (עיין בהערות לבן איש חי ש"א פרשת תצוה אות ג', ובספר מגדולי ישראל ח"ג עמ' תמ"ז).

הפיסוק הנכון בנוסח "ברכנו בברכה המשולשת"

ח. בנוסח "נשיאות כפים" של החזן כשאינ כהנים, כתובה מלה שיש בה ויכוח גדול. אבא ע"ה כתב על זה (שו"ת איש מצליח ח"א סי' כ'), ושאל את רבי כלפון ע"ה: מה דעתך בענין הזה? אבל הוא לא ענה לו, כי היה טרוד או שהיה כבר זקן (כי זה היה בשנת תש"ב)¹⁰. מה המלה? אומרים שם: "ברכנו בברכה המשולשת בתורה הכתובה על ידי משה עבדך", וכולם אומרים "בברכה המשולשת בתורה", אבל אבא אומר שזו טעות, כי כשאומרים כך משמע שהברכה הזאת כתובה שלש פעמים בתורה, או שמופיעה פעם שלישית בתורה¹¹. ובאמת זה לא נכון, כי היא מופיעה רק פעם אחת, ולא נכתבה בעוד מקום אחר בתנ"ך¹². ולכן אבא אומר שצריך לומר ככה: "בברכה המשולשת", כלומר ברכה שיש בה שלש חלוקות, "בתורה הכתובה על ידי משה עבדך". ולא לומר "המשולשת-בתורה". ומה הפירוש בתורה הכתובה? צריך להוסיף מלת "אשר", וזו הכוונה: ברכנו בברכה המשולשת [אשר היא נמצאת] בתורה הכתובה על ידי משה עבדך. אבל לכאורה יש שאלה על זה: מה השפה הזאת "בתורה הכתובה"? הרי צריך לומר

10. אנשים חושבים שתמיד הרב צריך להיות מוכן ומזומן לכל השאלות שלהם, ויפילו עליו כל השטויות שבעולם. אחד אומר לי: תשמע הרב, הבן שלי התחתן וברח לי, האם תוכל להביא לי אותו? אמרתי לו: איך אביא לך אותו?! אז פניתי בשבילו למשטרה, והיא הודיעה שהבן חי וקיים ונמצא במקום טוב. אבל הוא מתעקש על זה. אמרתי לו: תפנה לרב פלוני ולרב פלוני, וכי עבד שלך אנכי?! מה אתה רוצה ממני?! אחד כתב לי: אני רוצה שאח שלי יהיה ראש העיר בעיר פלונית, כי יש לו הרבה מעלות, מעלה ראשונה שהוא ירא שמים, מעלה שניה שהוא שומר שבת, מעלה שלישית שהוא מניח תפלין, ומעלה רביעית שהוא אוכל מצה בפסח. תגידי לי, השתגעתי?! מה אתה רוצה?! בשביל להיות ראש עיר צריך שיהיו לו כשרונות לזה, וכל המעלות האלה לא שייכות לראש עיר. עד שנמאס לי מכל המכתבים שלהם, כי למדתי שיש לי עסק עם משוגעים, אז החלטתי שלא לענות על המכתבים האלה. לכן תכתבו קושיות בלשון החריפה ביותר, והרמב"ם כותב בתשובה שאפילו יחרפו אותו הוא לא עונה להם! ובמיוחד שגם אחרי סבל נוראי שעברתי בחיים, עוד ממשיכים להקשות ולתרוץ. ספר "בגדי ישע" של הרב פלוטקין שליט"א מתוק מדבש, כי עונה להם ישר ב"אבי אביהם"... ואני יודע שיכתבו עוד על זה, אבל שיכתבו מה שירצו כי זה אדעתא דהכי, וכל אחד יכול לנבוח כמה שירצה. "הכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה" (ישעיה נ"ו י"א). ובספר הנ"ל (עמ' ק') הביא אחד הביטויים שמישהו כתב עלי: "איפה העיון התוניסאי?!", כי כביכול אמרתי שיש לי עיון תוניסאי, ולכן כולם צריכים להשתחוות אלי... אבל לא אמרתי דבר כזה, אלא דיברתי על התוניסאים לבד, ואני במקרה תוניסאי לצערי הרב... וכי זו גריעותא?! אבל הם לא מבינים כלום, יתושים ופרעושים שלא נתפתחו עיניהם. ולכן יכתבו מה שירצו, לא אכפת לי.

11. מאיפה למד את זה? הגמרא (בבא קמא צ"ב ע"ב) שואלת: מאיפה לומדים שאדם מחפש חברה כמוהו? ואומרת: "דבר זה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשולש בכתובים", כלומר בתורה כתוב פעם ראשונה, בנביאים כתוב פעם שניה, ובכתובים כתוב פעם שלישית. ומביאה פסוק "כל עורב פסוק למינו ישכון ובני אדם לדומה לו" (בן סירא י"א).

12. לפני שנים רבות (אולי עשרים-שלושים שנה) מצאו טס של כסף, שחרותים עליו הברכות של ברכת כהנים מלה במלה אות באות, וכל העולם המדעי התרגש מזה, למה? כי הם חשבו שהנוסח שלנו בתורה נכתב בימי בית שני, אבל הטס הזה נראה עתיק מתקופת בית ראשון, פלא פלאים... שוטים שבעולם, אנוחנו שמרנו על התורה כבבת עין, ואתם באים לבלבל לנו את המח?!

בזכותך! עוד אנשים יזכו ללמוד ב'בית נאמן' <<

פסוקים. וכ"כ הרב באר שבע בחידושי מסכת תמיד (דף ל"ג ע"ב) שהכוונה שהיא ברכה אחת רק שהיא משולשת בתורה דהיינו יברכך, יאר, ישא. ע"כ. ואם תרצה לפרש בברכה המשולשת [אשר] בתורה ג"כ אתי שפיר. ולכן מי שרוצה לקרוא כמו המנהג הפשוט, זה בסדר ויש לו על מה לסמוך. הרבה פעמים אתה לא מביין דברים ומתחיל לפלפל בהם, אבל ההסבר כ"כ פשוט רק שהעולם לא חושב עליו.

"אור יקרות וקפאון" (זכריה י"ד ו')

י. הרב עובדיה ע"ה כתב הלכה אחת, ולא הבנתי אותו. אני כתבתי בהקדמה של "מנוחת אהבה", שאם המנורה בפריז'דר דולקת בשבת, וצריכים להוציא משם אוכל לתינוק, אז אמנם כשאתה פותח החשמל נדלק בשבת, ולכאורה זה פסיק רישיה וחייב, אבל זה פסיק רישיה דלא ניחא ליה, כי יש לו כבר אור ולא חסר לו אור במטבח ובמסדרון, שהרי איך הסתדר בכל השבתות עד עכשיו?! וא"כ זה פסיק רישיה דלא ניחא ליה ודלא אכפת ליה, ולפי הערוך (ערך סבר) זה מותר לגמרי. ואמנם ההלכה לא כמו הערוך, אבל לפתוח על ידי תינוק פחות מגיל חינוך (גיל שבע-שמונה) אפשר לסמוך על הערוך. והבאתי הוכחות לזה. אבל הרב חולק על זה, ואומר שזה נקרא פסיק רישיה דניחא ליה. אח"כ ראיתי בחזון עובדיה-שבת (ח"ו עמ' קי"ד) שאומר שם: לא כמו שכתב הרב אוירבאך שזה נקרא מתכוין, כי כבר השיב עליו הרב מאזוז. ואמרת: אם ככה הרב חזר בו מזה, והייתי שמח שהרב הסכים לדעתי. אבל ביום ששי חזרתי לעיין בזה, וראיתי שזה לא נכון. הרב חזר בו רק לענין אחד, שלפי הרב אוירבאך אסור אפילו ע"י גוי, כיון שתמיד כשפותחים את המקרר נדלק האור, וממילא זה נקרא כאילו הגוי מתכוין בידיים ולא נחשב פסיק רישיה (שמירת שבת כהלכתה פרק ל"א הערה א'). אבל הרב אומר שמותר ע"י גוי, כי הוא לא מתכוין להדליק בידיים, רק להוציא את האוכל מהמקרר. אבל לגבי קטן, הרב אוסר אפילו ע"י קטן שלא הגיע לחינוך. ומי שיבדוק שם יראה ככה. וא"כ זו דעתו של הרב, והוא לא חזר בו.

למה הרב קורא לזה פסיק רישיה דניחא ליה?

יא. אבל דבר אחד אני לא מבין בזה, למה זה נקרא "פסיק רישיה דניחא ליה"? הרי יש לנו גמרא (שבת ק"ג ע"א) שאומרת: "קעביד בארעא דחבריה זה נקרא דלא ניחא ליה", כלומר אם אדם נכנס לשדה של חבריו, ותולש משם כל מיני קוצים ודרדרים, וקוץ ודרדר תצמיח לך" (בראשית ג' י"ח), ואין לו שום הנאה מזה כי הקרקע אינה שלו, זה נקרא "דלא ניחא ליה", כלומר לא אכפת לו מזה רק מתעסק סתם, ומותר (לפי הערוך) במקרה כזה. ויש לנו עוד גמרא (סוכה ל"ג ע"ב) שאומרת: "אי אית ליה הושענא אחריתי זה נקרא דלא ניחא ליה", כלומר אם יש לאדם לולב עם הדסים "משוגעים" קצת שיש בהם ענבים, והוא רוצה להוציא אותם משם ביום טוב, מה הדין? מבואר בברייתא שם שאפילו אם ליקטן לאכילה חייב משום מתקן, כי זה פסיק רישיה דניחא ליה שהרי מעתה הם ראויים ללולב. אבל יש אופן שמותר, אם יש לו לולב אחר והוא לא צריך את ההדסים האלה, ולקחן וליקט מהן את הענבים (וכ"כ בשו"ע ס' תרמ"ו סעיף ב' ובמ"ב שם סק"ח). וא"כ אותו דבר כאן, שאם יש לו מנורה אחרת בבית זה נקרא דלא ניחא ליה, ומה ההבדל מנורה אחרת או הושענא אחרת!?

הכתובה בתורה. ואבא הסביר, שאם תאמר הכתובה בתורה על ידי משה, משמע שכל התורה נכתבה על ידי משהו אחר ורק הברכה הזאת משה הכניס בתוך התורה, ולכן אומרים "בתורה הכתובה על ידי משה". וא"כ צריך להפסיק ככה: ברכנו בברכה המשולשת, [אשר] בתורה הכתובה על ידי משה עבדך". הרב עובדיה ע"ה (שו"ת יביע אומר ח"ח חאו"ח סי' י"א אות כ"ב) אמר שזה דוחק, והפשט הוא "הברכה המשולשת בתורה". אבל הוא לא ענה על השאלה של אבא.

גם למנהג הרגיל יש סימוכין

ט. לפני כמה זמן אמרתי את הדברים האלה (ונדפסו בעלון). ואדמו"ר אחד מחו"ל (נדמה לי אדמו"ר מבוסטון) בא ואמר לי: אני עוקב אחרי העלונים של "בית נאמן", ונראה לי שזה לא נכון, כי הנוסח התימני חשוב מאד, ושם כתוב "המשולשת בתורה על ידי משה" בלי מלת "הכתובה". וא"כ אי אפשר לקרוא אחרת, אלא רק "בברכה המשולשת-בתורה על ידי משה עבדך". אמרתי לו: ומה תענה על הקושיא של "המשולשת בתורה"? הוא לא ענה לי על זה. אבל התשובה, שמצאנו "משולשת" שהכוונה מחולקת לשלושה, כגון "עז משולשת" לדעת אבן-עזרא בת שלש שנים. וא"כ גם כאן "בברכה המשולשת" הכוונה שמחולקת לשלושה, יברכך לבד ויאר לבד וישא לבד. ולעולם אפשר לומר "בברכה המשולשת בתורה", והכוונה בברכה המחולקת בתורה לשלושה.

בזכותך!

עוד 500 אנשים יזכו ללמוד ב'בית נאמן'

בתרומה של 520 ₪
הנך זכאי להנציח שם
לברכה, הצלחה ולע"נ

בתרומה של 260 ₪
הנך זוכה להיות שותף בהפצה של
500 עלוני "בית נאמן"

לפרטים ותרומות:

052-7120554 | 08-6727523

או באתר: <http://yh4.vp4.me/new>

אפשר לתרום גם ע"י <<

ההלכה למעשה בזה

יב. בכל אופן, הרב לא חזר בו מזה. ולכן אם אדם ימצא בקלות גוי יעשה כדעת הרב, ואם לא ימצא גוי והתינוק רוצה לאכול, יאמר לו: **בוא תפתח את הפריז'דר.** ואם הוא ייבהל שנדלק לו האור, תאמר לו: אתה לא ידעת שיידלק... אבל אח"כ אני אומר להשאיר את הדלת של המקרר פתוחה כל השבת, למה? קודם כל, זה לא מתאים שכל רגע ורגע התינוק פותח ומדליק את האור בשבת. דבר שני, כדי שיפסיד מזה ויהיה "לא ניחא ליה". הרבה פעמים אנחנו קוראים דברי הרב עובדיה ע"ה במהירות, אבל צריך לקרוא לאט לאט, "מתוך מתוך ארבע מאה זוזי שויא" (ברכות כ"ע"א).

כל ניצוץ של אמונה עתיד להיות אור גדול

יג. לפני שבוע וחצי "זכתה" ירושלים בשגרירות האמריקאית, שבאו ונטעו את בנין השגרירות בירושלים. ואחד ה"גדולים" שם (אולי ביבי או מישהו אחר) בירך "שהחיינו" בשם ומלכות ובגילוי ראש. וכמה אמרו: זה אסור וברכה לבטלה, מה קרה לך?! אבל אני לא אומר ככה, **כי כל ניצוץ של אמונה בלבם של אלה שרוקנים מן התורה, עתיד להתלבות ולהיות לאור גדול.** ולכן צריך לעודד אותם, על עצם האמונה בדבר הזה, שאומרים: ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

"אשר נשבעתי לאבותיכם לתת להם ארץ זבת חלב ודבש כיום הזה ואען ואומר אמן" (ירמיה י"א ה')

יד. למה אני אומר את זה? כי כאשר כתבו את "מגילת העצמאות"¹³, בערב שבת ה' באייר תש"ח, היה חסר לבן גוריון רוב שיחילטו על הקמת המדינה. מה עשה? שלח מטוס במיוחד לתל אביב, כדי להביא את הרב יהודה לייב הכהן מימון, וככה היה לו רוב לזה. כולם חתמו שם, ורובם (חוץ מאחד חסיד גור שהיה חתנו של האדמו"ר מגור) היו רחוקים מתורה ומצוות. אבל כשהגיע תורו של רבי יהודה לייב הכהן מימון, חתם: "בעזרת ה' יתברך, יהודה לייב הכהן מימון"¹⁴. ולא רק שכתב כן, אלא גם בירך: "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". ועל הברכה הזאת בן גוריון ענה "אמן", החילונית הכופר הזה שאחראי למאות אלפי

13. נטורי קרתא קוראים לה "מגילת העצמות", וגם ליום העצמאות קוראים "יום העצמות היבשות", ויש רמז לזה, שבמדרש (ילקוט שמעוני חבקוק רמז תקס"ב) כתוב: **מתי תבוא הגאולה? מתי יכתבו אל"ף בלוח.** מה הכוונה? מסבירים ש"לוח" גימטריא גולה, ואם תוסיף שם אל"ף תהיה "גאולה". ואותו דבר כאן, אם נוסיף אל"ף יהיה עצמאות מעצמות... למה היו עצמות יבשות? כי באו ניצולי שואה ממדינות רחוקות שלא הכירו את הקדוש ברוך הוא ולא ידעו כלום, וכאשר היו רואים נס היו אומרים "צירוף מקרים מוזר!" אבל אתם מוזרים שחושבים שהכל צירוף... כי יש מנהיג לבירה.

14. ונטורי קרתא קוראים לו: הכופר הגדול, "הכוייפר הגודל". למה? כי היה מתרועע עם בן גוריון ועשה ספר תורה למנוחת הרצל ועוד. יש חרדים שאוכלים אחד את השני, ותמיד יש ויכוחים ביניהם, כי האנשים האלה לא מחפשים לראות בכל אחד את הנקודה הטובה שלו. ולהיפך אומרים: "הוא לומד ספרי אריסטו", וכי אני לומד ספרי אריסטו? ממתי יש לי את הספרים שלו?! "הוא מזכיר את אריסטו", איפה מצאתי אותו? הוא מובא בספרים שלנו. "הוא מזכיר את אוקלידס", והוא מובא בתוספות יום טוב (כלאיים פ"ג סוף משנה א', בשם המאמר הראשון לאקליד'ו). "הוא מזכיר את פיתגורס", והוא מובא בתוספות יום טוב (כלאים פ"ה מ"ה), ובחנות יאיר (ס' קע"ב). מה אתם רוצים מהחיים שלי? אלא אדרבה להרבות שנאה בישראל, אבל יום אחד כל השונאים האלה יקבלו מה שמגיע להם. אין להם מחילה עולמית.

ילדים ספרדים שניתק מהתורה, ענה אמן! והיה שם עוד אחד בשם יצחק גרינבוים, שאביו היה תלמיד חכם ובעוונות הוא יצא לדרך אחרת והיה חילוני גמור, והוא לא ענה אמן כי הוא לא מאמין. אבל בן גוריון באותו רגע ענה "אמן".

לאט לאט כולם יזכירו שם שמים

טו. היום כבר אין בושה להזכיר שם שמים. ראיתי ספרים שנדפסו במשך השנים האלה, והמחברים הם דוקטור או פרופסור, ובהקדמה שלהם לא מזכירים שם שמים, רק לפעמים אומרים: "אני מודה לחונן לאדם דעת", מי זה החונן לאדם דעת? זה השכל שלו, אז הוא מודה לשכל שלו שחנן אותו דעת... ב"ה. ובאותה תקופה אפילו תלמידי חכמים שכותבים ספרים, היו בורחים מלהזכיר שם שמים, כי זה לא "מודרני" להזכיר שם שמים. אבל עברו ימים ושנים וזרמו מים רבים בירדן, ולאט לאט מזכירים שם שמים, על אפם ועל חמתם של הכופרים. השמאל יורד מטה מטה, ולא ישאר ממנו כלום¹⁵. כולם יזכירו שם שמים, והשמאלנים והמשוגעים יישארו שם, "מחוץ למחנה מושבם" (ע"פ ויקרא י"ג מ"ו), **כי אנשים חוזרים לאמונה**¹⁶. גם מי שלא אומר בפירוש יש לו

15. איך אני יודע? לפני כמה שנים יצחק רבין היה ראש ממשלה, והוא היה באמריקה בבית הלבן. נתנו לו כבוד שהוא ידבר, כי זו מדינה קטנה אז שידבר בשמה, ואמר: "בשם אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב, אני פותח את המעמד הנכבד הזה". אח"כ מישהו שאל אותו: תגיד לי, למה אתה לא מדבר ככה בכנסת? אמר לו: אוי לי, אם אדבר ככה בכנסת השמאלנים יבלעו אותי, אבל כאן באמריקה אני יכול לדבר רגיל, למה? כי גם האמריקאים גומרים את הנאום שלהם, ואומרים: "אלקים ישמור את אמריקה", כי הם מזכירים בפירוש שם שמים, אז שאני אהיה הפוך מהם!?

16. איך אני יודע? כי כשאני חולה בעוונות אני יכול לקרוא ספרים שמספרים על מה שקורה בדור הזה, ואני לומד מהם את הלך הרוח של העולם, שהוא הולך ומשתנה מאה פעמים, אבל הלך הרוח של היום זה לחזור לאמונה. ומקרוב קראתי סיפור כזה, שבאחת המלחמות, היו כמה חיילים ולפניהם טנקים של מצרים, ואם לא יתקיפו אותם זו סכנה. המפקד עמד ולא ידע מה לעשות. זרק טיל אחד והחטיא את המטרה, זרק עוד טיל והחטיא את המטרה. אמר להם: רבותי, מישהו בכך זוכר פסוק או ברכה מאבא או מסבא שלו? אולי יגיד לנו שיציל אותנו. אחד מהחיילים אמר: אני זוכר בילדותי שהייתי בא לסבא, והוא נותן לי סוכריה ואומר לי לברך עליה, והייתי מברך. המפקד אמר לו: אתה יודע לברך?! אז תלמד אותנו. אמר להם: אני אגיד לכם מלה במלה, ותחזרו אחרי אפילו שאין כאן סוכריה: "ברוך, אתה, ה', אלקינו, מלך, העולם, שהכל, נהיה, בדברו". **והם יורים טיל על הטנק המצרי ופוגעים בדיוק.** באו לירות עוד טיל

בשורה משמחת
יצא לאור
ספר שו"ת הלכה למשה - חלק ב'
מאת הרב"ג
הרב יניב נסיר שלישי"א
ראש בית ההוראה "מעין מהור"
בשכונת גילה ע"ה"ק ירושלים ת"ו

בספר
700
עמודים

ניתן להשיג בפלאפון: 052-7150637

ומתכנשין כחזו אָדוֹתָא - באים כל אומות העולם ונאספים כמו גלי הים. "תִּמְהִין וְשִׁילִין לָהּ בְּעֶסֶק אֲתוֹתָא" - תמהים ושואלים את עם ישראל: איפה אתם הולכים? "מִנְּךָ וּמֵאֵן הוּא רְחִימְךָ שְׁפִירָא בְּרִינְתָא" - מאיפה בא האהוב שלך שהוא כ"כ יפה?! "דודי צח ואדום דגול מרובה" (שיר השירים ה' י'). "אַרוּם בְּגִינָה סְפִית מְדוֹר אַרְיִנְתָא" - איני מבין את זה בדיוק, אבל הכוונה שבגללו את נכנסת לגוב האריות ושומרת על התורה שלך, איך את עושה את זה?! "יִקְרָא וְיֵאָה אֶת אֵין תַּעֲרְבִי לְמִרוֹתָא, רְעוּתִיךָ יַעֲבֵד לִיךְ בְּכָל אֲתוֹתָא" - את יקרה ויפה, אם תשמעי לנו ותתערבי איתנו, נעשה לך כל הרצון שלך בכל הערים כולם. כלומר בואו להשתמד להתנצר ולהתאסלם. "בְּחֻכְמָתָא מְתִיבָא לְהוֹן קֶצֶת לְהוֹדְעוֹתָא, יְדַעְתוֹן חֻכְמִין לָהּ בְּאִשְׁתְּמוֹדְעוֹתָא" - כנסת ישראל עונה להם בחכמה קצת להודיע להם: אתם מכירים את הקב"ה?! "רְבוּתְכוֹן מָה חֲשִׁיבָא קְבֵל הֵהיא שְׁבַחְתָּא, רְבוּתָא דְיַעֲבֵד לִי כַּד מְטִיָא שְׁעָתָא" - כל הגדולה שלכם מה חשובה לעומת השעה הגדולה היא שיתן לי כשמיגיע הזמן. אמנם עוד לא הגיע הזמן, אבל יגיע הזמן של הגדולה הזאת, שכל העולם כולו לרבות אמריקה ורוסיה וצפון קוראה וג'הנם ובאר שחת לא יהיו שוים כלום.

"ועליך יזרח ה' וכבודו עליך יראה"

יז. אח"כ אומר שם: "בְּמִיתִי לִי נְהוֹרָא וְתַחֲפִי לְכוֹן בְּהֵתָא, יִקְרָה כַּד אֲתַגְלִי בְּתַקְפָּא וּבְגִינְתָא" - כאשר יבוא אלי האור והם תכסה אותם בוושה. הגמרא (סנהדרין צ"ט ע"א) מספרת שמיין-צדוקי אחד שאל את רבי אבהו: תגיד לי, מתי יבוא משיח? ענה לו: כאשר החושך יכסה אתכם ולנו יזרח האור, אמר לו: מה אתה מבלבל את המח?! אמר לו רבי אבהו: וכי אמרתי את זה מלבי?! הפסוק אמר: "כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאמים, ועליך יזרח ה' וכבודו עליך יראה" (ישעיה ס' ב'), כשיגיע הזמן של האור הגדול של עם ישראל, כבר לא נתפעל שאמריקה הביאה את השגרירות שלה לירושלים. ואדרבה כל אומות העולם יתחננו: תנו לנו איזו פינה קטנטנה בירושלים לשים בה שגרירות שלנו. שיידעו כולם, שכל הרעש שהם עושים ומקימים הכל אפס ותוהו לעומת הגדולה של ישראל. וכשנדע את הדברים האלה, הקב"ה יחזק אותנו, ויתן לנו כח לעמוד נגד כל הצרות והיסורים, ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו, אמן ואמן.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים ב"קול ברמה", ואת כל הקוראים בעלון "בית נאמן"¹⁸, הם וכל משפחותיהם. ימלא ה' כל משאלות לבם לטובה, בריאות איתנה והצלחה רבה, עושר ואושר וכבוד, אורך ימים ושנות חיים, ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו, אמן ואמן.

אותו: מה זה ערב אוואל? אמר לי שהכוונה שאם הכסף לא הגיע בזמנו פונים קודם כל לערב לפני שפונים ללווה. ואפילו שהערב טוען שלפי הדין פונים תחילה ללוה (ח"מ ס' קכ"ט ס"ח), אבל המלווה אומר: אין לי כח לזה, אתה ערבת לרעך, ואתה צריך לשלם.
18. ולא נורא אם העלון יהיה קטן, הנה האחרון היה ארבעה עמודים קטן ונפלא, לא צריך יותר משנים-שלושה עמודים.

משהו בלבו, אלא שהסטרא אחרא משתגעת, איך אפשר שיקרה דבר כזה?! לא ניתן להם. זה מסביר כל מה שאנחנו רואים היום, וכי משהו האמין ששגרירות האמריקאית תהיה בירושלים?! ועוד בלי שביקשנו את זה.

כשיגיע זמן גדולת ישראל, גדולת האומות תהיה כאין וכאפס

זז. והנה יש שיר כ"כ יפה אצל האשכנזים: "אקדמות מילין". תמיד אני קורא אותו ומתפעל ממנו (אמנם איני יודע את המנגינה שלהם אבל אני מציא מנגינות מלבי), ויש שם חרוזים שאי אפשר להאמין שנכתבו בצרפת ובאשכנז בתקופה הכי קשה לעם ישראל. האשכנזים כ"כ אהבו את השיר הזה, עד שהיו פעם אומרים אותו באמצע קריאת התורה ביום חג השבועות, אחרי שמתחילים פסוק ראשון של "בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני" (שמות י"ט א'), סוגרים את הספר תורה, מתחילים: "אֶקְדְּמוֹת מְלִין וְשָׁרִיִּית שׁוֹתָא, אֶןֶלָּא שְׁקֻלְנָא הַרְמֵן וְרְשׁוֹתָא" - כלומר בהתחלה אני לוקח רשות¹⁷. וממשיך: "תְּאִין

על טנק אחר, ואמרו לו: תגיד לנו עוד פעם שכחנו את המלים, ושוב אמרו יחד: "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם שהכל נהיה בדברו". וככה השמידו טנק אחר טנק. פלא פלאים מה עושה הברכה הזאת! ואני גיליתי דבר פלא: "טיל" ראשי תיבות "טוב י"י לכל" (תהלים קמ"ה ט'), ו"טיל" בגימטריא ארבעים ותשע (עם הכולל חמשים) ו"כל" בגימטריא חמשים, וא"כ "שהכל נהיה בדברו" פירושו שהטיל נהיה בדברו, כי הטיל הזה מודרך ונוסע בדברו של הקב"ה!
17. לא ידעתי מה זה "אולא", עד שפעם הרב גנוט שליט"א אמר לי שפירושו "בהתחלה". ובאמת היום כשאדם כותב שטר כתוב שם: "ערב אוואל", ושאלתי

כידוע עילוי גדול הוא לנשמות הנפטרים להנציח את שמותיהם בספרי לימוד אשר ילמדו בהם תלמידי חכמים

לכן מכון "ארח צדיקים" יצא במבצע גדול ונרחב אשר בו אדם הרוצה להעלות את נשמת יקריו למקום גבוה בגן עדן יוכל בתרומה למוסדות לעשות כן.

בתרומתכם אנו ננציח את שמות יקירכם

בוטח ספרי מנחם הגאון רבי חיים וזי חיינה הכין זצ"ל ואנחנו חלקמלישיבות, סוללים ובתי מדרש שילמדו מתוכם.

וכך תעשו נחת רוח לקרובי משפחתכם בקלות ללא תאמץ כלל

לפרטים והזמנות: **08-6727523**
050-4174471

(בבקר מהשעה 8:30-1:30 ובערב מהשעה 20:30-22:00)

**מחידושויו
על התורה
פרשת בהעלותך**

מתורתו של מורנו ורבנו מרן הגאון
רבי רחמים חי חויתת הכהן זצוק"ל ראב"ד
בירבא ומגדולי ראשי הישיבות שבה
מתוך ספר "תורת רחמים"

אשכול הכופר

באופן אחר, וכן בהיותו מבן עשר והלאה שיש
מקצת דעת תהיה הנהגתו באופן אחר. וז"ש
כאשר ישא האומן את היונק.

(מנחת כהן)

"(א.ד.) והאספסוף אשר בקרב התאו תאוה
וגו' יש לדקדק דהוה ליה למימר התאו בשר
ונראה לפרש דהנה דרך העולם שאין אדם
מתאוה אלא מה שענינו רואות על דרך עין
רואה ולב חומד וכן באכילה כאשר יראה
נגד עיניו בשר או פירות חשובים וכיוצא
יתאוה לאכול מהם אבל במן גם שהיו
טועמים בו כל מיני פירות ובשר ודגים
וכיוצא מכל מקום לא היה להם שום תאוה
בשום דבר כיון שלא היו רואים דבר וזהו
התאו תאוה שנתאוו שתהיה להם תאוה
וזהו שנאמר בלתי אל המן עניינו (לקמן ו):

(שיירי מנחה)

"(א. י"ב) כאשר ישא האומן את היונק. נראה
לפרש דהנה מנהיג הדור צריך לדעת איך
להתנהג עם כל אחד ואחד מישראל כפי
דעתו, ועיני מ"ש רש"י בפסוק (במדבר כ"ז טו)
יפקוד ה' אלהי הרוחות וגו' כי ישנם בישראל
דעות נפרדות ומשונות זו מזו, יש חכמים ויש
פשוטים ויש שדעתם קצרה, וצריך להנהיג כל
אחד ואחד ולדבר עמו כפי מה שהוא מבין.
ואפשר שזהו שאמרו רז"ל (סנהדרין י"ז ע"א)
אין מושיבין בסנהדרין אלא מי שידע בשבעים
לשון, בדרך משל ומליצה, שצריך שיהיה יודע
ומכיר כל אחד ואחד לדבר עמו כפי הבנתו
וידעתו. ותפסו "שבעים" על דרך שאמרו
(שבת ל"ג ע"א) גזר דין של שבעים שנה
וכו' שדרכם לדבר כן. והנה התינוק משתנה
לכמה זמנים כמו בהיותו בן שנה ושנתיים
שאינו יכול לדבר וללכת צריך להתנהג עמו
באיזה אופן, וכן בהיותו בן ארבע וחמש שנים
שיודע לדבר אך דעתו קצרה תהיה הנהגתו

מכון ארח צדיקים ברכיה

מאמר רחמים

פירוש מרן הרב רחמים חי חויתת הכהן זצוק"ל על
התורה בכלי נאה ומפואר בהיר וברור לכל אדם
- חידושים, סיפורים ומוסרים -

מוקדי מכירת ספרי המכון: ירושלים: רחוב קהתי 22 גבעתי שאול
(בתאום גוראש) | קומה בטסה 054-8449460 | בני ברק, 052-6168425 | חנות
הספרים ב"שיבת" | כסא רחמים" ערואל 26 | אלעד: רח"י ישיבן קסטא נ"י | עבריה:
051-3477625 | קרית גת: חנות חשמושי קדושה "מחשבה טהורה" | בתאום
במשד[?] | אשקלון: חנות תורה רחוב העבודה | אשדוד: 050-714471 | נתניה:
בנות ספרים אצל ר' יהודה הדאד | מרכז מסחרי רמב"ם ליד פופר זול | שאר אזורים
האיר: 05-6727523 | 050-4174471

050-4174471 | 08-6727523

rahaimim12@012.net.il

הילולת מרן

הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א

8 שנים לפטירתו כ"ה סיון תש"ע - תשע"ח

יום חמישי
כ"ד סיון תשע"ח
7.6.18
בשעה 18:30
בציונו הקדוש
הר המנוחות ירושלים

מקום מסודר לנשים | אוהל הכנסת אורחים ענק במקום | ספרי מרן זצ"ל ימכרו במקום
לפרטים ולתכילה ולפרטים נוספים: 073-2100399 | harav.org

- 1. בעלי רוב פרטי מוזבקים
- 2. לוחות באהל מהחיים הבאים
- 3. תיקן סדר מלחמה
- 4. חסון הר חובבים לקרית המדע
- 5. בתינים א"ל יתתנו אוטובוסים
- 6. מיוחדים ששטלים אשר יבצע
- 7. מסיבות ללא תשלום לציון הקדוש
- 8. הלך וחזר החל מהשעה 16:30 כל
- 9. ד" ברציבות עד לסיום העברת
- 10. ד" ברציבות עד לסיום העברת

ילדי גאלה

לע"נ גאלה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה
בית נאמן לילדים מתוך שיעורו של מרן ראש הישיבה שליט"א

גליון 71

לחצו לתספור

לפני ארבעים ושמונה שנים (בשנה במנחם אב תשכ"ט)

העולם כלו עצר את נשימתו, מה קרה?

שלושה אסטרונוטים עלו לירח בפעם הראשונה

בהיסטוריה. אחד מהם שמו "ניל ארמסטרונג", שאלו

אותו: "מה חשבת פשהיית מרחף שם בין השמים ובין הארץ? ענה להם: חשבת על פסוק אחד 'מאין יבא עזרי, עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ' (תהלים פרק כ"א פסוקים א', ב.). הוא אמר את זה בלועזית (באנגלית). למה הוא חשב על זה? כי הוא אמר שאם הוא יתאפס ויעלם באותו רגע שנמצא שם, וכי מישוהו יזכר אותו בכלל? מה הוא בכלל?! כלום, כי כשרואים את המרחבים הגדולים האלה מבינים שגן אדם שנה לאפס, שהרי כאן בארץ יש לה אנשים שמעודדים אותה, מדברים עליה, מצלמים אותה, אבל שם אתה כלום, ופסיק הכי קטן בעולם יותר חשוב ממך. לכן הוא אמר 'עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ'."

ומה היתה פל המטרה בטיסה לירח? כי כבר זה חמש מאות שנה חולמים שיש שם בני אדם (וטענו שחייב להיות שם לפחות מים ואויר ובעלי חיים), ואמרו שפדאי לבדק, כשעלו לירח בא מדען אחד לרבי מרדכי שרעבי זצ"ל, ושאל אותו: "תגיד לי, האם הם ימצאו שם בני אדם או לא?" אמר לו: "אני כותב לה תשובה בתוך גר סגור במעטפה, ואחרי שיעלו ויספרו לה ספרים תפתח את זה". הסכים. הרב כתב שם קטע מ"פתיח אליהו": **ויבראת שמיא וארעא, ואפקת מנהון שמשא וסיהרא וכוכביא ומזלי, ובארעא אילנין ודשאין וגנתא דעדן, ועשבין וחינו ועופין וגנין, ובעירין ובני נשא** [התרגום מובא בהמשך]. אותו מדען כמובן לא מביין בארמית, אבל הכל סגור במעטפה. אחר כך היתה אכזבה גמורה, כי הם התבדו וראו שאין כלום בירח. המדען אמר: בוא נפתח ונראה מה אמר רבי מרדכי, קרא את הפסח הזה ואמר "אני לא מביין". הלה למישהו ותרגם לו: **ויבראת שמים וארץ, והוצאת מהם שמש ולבנה וכוכבים ומזלות, ובארץ אילנות ודשאים ועשבים וחיית ועופות ודגים ובני אדם, את זה יש רק בארץ**. הוא התפלא: איך חכמים ידעו את זה? ואיפה זה כתוב? בתקופה זו (בהקדמה דף י"ז עמוד א'), ופלא פלאים איך חכמים יודעים את הכל. (גליון 74 אותיות א' - ג').

הלכה נאמנה

במשנה (מסכת אבות פרק ג' משנה ג') כתוב, **רבי שמעון אומר, שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה, פאלו אכלו מזבחי מתים, שנאמר 'פי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום'** (ישעיה פרק כ"ח פסוק ח'). אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה, פאלו אכלו משלחנו של מקום, שנאמר **וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'** (יחזקאל פרק מ"א פסוק כ"ב). כשיש דבר תורה הרי יש ברכה בשלחן הזה, והוא כפיכול של הקדוש ברוך הוא. לפעמים אנשים אוכלים וצריכים לומר דבר תורה, אבל הם ממהרים לאוטובוס או לרפכת לסוע לשעור וכדומה, מה עושים? לכן **הבן איש חי** (שנה ראשונה פרשת שלח לך אות ז') תקן שאומרים שלש מלים **"מים אחרונים חובה"**, וזה נחשב דבר תורה. ויותר מזה, **רבנו עובדיה מפרטבורא** (במשנה כאן) אומר שבברכת המזון בעצמה נחשבת דבר תורה, אבל הקשו עליו, ואמנם יש תרועים לקשיא, אבל לא כדאי לסמוך על דעת רבנו עובדיה מפרטבורא בזה, ולכן במקרה שאדם ממחר יאמר **"מים אחרונים חובה"**. ובאמת שלא מתחילים מיד ברפת המזון, אלא אומרים פסוקים **"אברכה את ה' בכל ית תמידי תהלתו בפי"**, ואם פן זה נחשב דבר תורה. (גליון 110 אות ז').

חידה

כמעשיהם אין לעשות, וכשאינם, יש לעשות?

(תשובה לחידה נמצאת בגיליון הנוכחי.)

תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 | בין הפותרים נכונה יוגרל פרס (נא לציין שם וטלפון)

שמות הזוכים:

נ. טרבלסי
מושב לוזית

אליהו שלי
נתיבות

נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב

עשרים וארבעה, פנינו "תלמוד בבלי". איך אנחנו יודעים את

זה? כי הרבה צדיקים היו

קוראים ח"י פרקי משנה כל יום

(עיינו כף החיים סימן קנ"ה אות י"ב דיבור המתחיל טוב

ללמוד). כמו החכם צבי שהיה גאון עולם והיה לומד

ח"י פרקי משנה בעל פה כל יום (ועוד כמה חכמים גם

ברונת, כמו הרב צבאן זצ"ל ונאחרים), וגומרים את הכל

בכל חדש חסר של עשרים ותשעה ימים. ועשרים

ותשע כפול שמונה עשרה זה יוצא חמש מאות עשרים

ושתיים, ומוסיפים עוד פרק אחד "בוננו". ויש אומרים

שאם נוריד את הפרק האחרון של מסכת בכורים

"אנדורגינוס" (ראה מה שכתבו רבי מנחם עזריה מפאנו

בסוף שו"ת שלו, ורבי ישעיה פיק בפירושו ראשון לציון על

המשניות שם), יהיו בדיק חמש מאות עשרים ושנים

פרקים. (גליון 114 הערה 2).

בהם חלילה ועזב אותם, לכן הקדוש ברוך הוא אומר פאן: אני לא עוזב אתכם, פי אני מזכיר אתכם חמש פעמים מתוך חפה.

ויש טעם אחר מאד יפה, וזה רמז נפלא להלכה

פסוקה שעולים לספר תורה [בשבת] כהן, לוי וחמשה

ישראלים, ובפסוק הזה נרמזו כלם: **ואתנה את הלוי**

נתנים לאהרן ולבניו זה לוי וכהן, ואחר כך חמש

פעמים **"בני ישראל"** זה חמשה ישראלים. אבל למה

הפסוק הקדים את הלוי לפני אהרן ובניו הכהנים?

אלא בא לומר לה שבמקרה שאין לוי בבית הפנסת

אז הכהן עולה פעמים (מסכת גיטין דף נ"ט עמוד ב', שלחן

ערוך אורח חיים סימן קל"ה סעיף ח'), והפסוק רומז את זה:

ואתנה את הלוי נתנים לאהרן ולבניו, כלומר העליה

של הלוי נתונה לאהרן ולבניו. (גליון 67 אותיות ד', ה').

ב. כמה יש פרקי משניות בכל התלמוד? פעם מישוהו

עשה חשבון ויצא **חמש מאות עשרים ושלושה פרקים**

(ובגלל שקשה לזכר אז נתנו סימן לזה: עם הפולק זה חמש מאות

שור: הרה"ר שמואל עידן שליט"א